

P O S U D E K
oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Havlín

Název práce: Omyl v občanském právu

Jméno a příjmení oponenta: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil stále aktuální a diskutované téma zejména s ohledem na změny přinášené novým občanským zákoníkem (dále OZ 2012), které lze v tomto kontextu označit za změny spíše evolučního charakteru. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhnuvší diskuse v odborných periodikách (Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné). Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny, ale z práce samotné je patrné, že autor zvolil analyticko-kompilační přístup, který kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k určitému syntetizujícímu poznatku. Kompilační metoda se nakonec stala dominantní metodou práce, takže v práci samé byly potlačeny samostatné autorské úvahy a originální myšlenkové linie. To nemění nic na tom, že jde o opus zdařilý (s určitými výhradami obsahovými i formálními viz níže), který vskutku vyčerpává probíranou materii. Autor prokázal znalost zákonného textu, projevil i znalost relevantní judikatury, kterou kriticky analyzuje a vyhodnocuje.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (53 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 7 částí, kdy první z nich usilují o stručnou základní charakteristiku omylu jakožto institutu soukromého práva z obecného pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou (zejm. kritéria posuzování a náležitosti vůle). Druhá část je pak věnována omylu v právním jednání, zejména je zkoumána dichotomie rozporu mezi vůlí a projevem a omylem coby vadou vůle. Třetí kapitola přináší zdařilou analýzu objektivní stránky relevance omylu (omyl podstatný). Za vhodné považují zařazení zvláštních kapitol a podkapitol o omylu vyvolaném lstí, omylu vyvolaném třetí osobou, omylu omluvitelném a o omylu v přenosu projevu vůle.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní, třebaže jej autor využíval toliko pro průběžné odkazování na citované

autory. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje příslušné relevantní tituly naší nauky. Lze rozhodně ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru, jakož i rozdílné pohledy naší judikatury (NS, ÚS).

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Po jazykové, stylistické a formální stránce vykazuje práce bohužel řadu chyb, nedostatků či přehlédnutí. Celkově je nadužíván pojem právní institut, je užíván často v nevhodných kontextech. Právním institutem je třeba chápat souhrn právních norem, které upravují určitý druh společenských poměrů, např. vlastnictví, manželství apod. Autor opakovaně užívá z hlediska OZ 2012 překonanou terminologii (právní úkon, právní vztah, dědické řízení).

- Na str. 7 hovoří o občanskoprávních vztazích jako o právech a povinnostech jednotlivých smluvních stran
- Ke str. 8 - projevy vůle bývají i konkludentní; autonomie vůle neslouží jen k realizaci závazků...
- Ke str. 13 – právní jednání se neprohlašuje za *relativně* neplatné.
- Ke str. 20 text nahoře – text v závorce nedává smysl
- Na str. 26 je bohužel významný lapsus při citaci § 585 – správně má být : „je právní jednání platné“ (a nikoliv neplatné).
- Ke str. 36 – způsobem nabytí vlastnického práva není držba
- Na str. 36 nahoře: správně má být pravomocným rozhodnutím....
- Na str. 42 autor nesprávně zaměňuje přiměřenou náhradu dle § 584/1 a náhradu škody (druhý odstavec zespoda)
- Ke str. 44 – správně je Hájek/Zravec
- Na str. 46 hovoří o řadě vysokoškolských právnických učebnic, ačkoliv v poznámce pod čarou odkazuje na jedinou
- Na str. 49 – druhý odstavec shora - text v závorce nedává smysl

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce tlumočí řadu podnětných názorů a závěrů aktuální doktríny. Pracuje s relevantní českou judikaturou a rozebírá možnosti a limity zákonné úpravy stávající, OZ 2012 i de lege ferenda. Lze se, myslím, ztotožnit se závěrem – v souvislosti s přičitatelností omylu druhé straně, že nelze sankcionovat třetí osobu podle ustanovení § 583 n., která – s ohledem na systematiku zákona, dopadají na smluvní strany právního jednání v omylu s tím, že třetí osobu je možné postihnout pouze tehdy, pokud svým jednáním zároveň naplní některou ze skutkových podstat náhrady újmy podle obecných ustanovení o náhradě majetkové a nemajetkové újmy (§ 2909, § 2910).

Při ústní obhajobě by se mohl více zamyslet v obecné rovině nad:

- Účinky omylu v dědickém právu tak, jak jsou uplatněny v OZ 2012 s ohledem na některé specifické situace (včetně omylu v pohnutce zůstavitele)
- Případy tzv. omylu v přenosu
- Judikaturními kritérii tzv. omluvitelnosti omylu
- Příklad omylu při jednostranném právním jednání
- Jaká jsou kritéria vlastní pečlivosti při právním jednání – str. 22 (2.odst.)?
- V kterých situacích by měl být omyl právní omluvitelný?
- Na str. 24 se autor vyjadřuje souhlasné stanovisko bez hlubší argumentace (závěr třetího odstavce)
- Jaké má být řešení situací popsaných na str. 28 v závěru? (aplikace § 585?)

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce po odborné stránce – až na výše vytykané nedostatky – splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky soukromého práva, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech právního řádu.

Závěr:

Práci proto s ohledem na výše uvedené vady doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením **dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: dobře.

Datum: 13. 7. 2018

Podpis oponenta diplomové práce:
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.